

ABSTRACTS/REZUMATE

FREDERIC M. SCHROEDER

PLOTINUS AND ARISTOTEL ON THE GOOD LIFE

Abstract: It is the purpose of this paper to offer a partial exploration of how Plotinus disarms Aristotle's arguments against the Platonic Idea or Form of The Good in the first book of the Nicomachean Ethics. It will be shown that Plotinus owes a philosophical debt to Aristotle in predicating "life" of various entities in an ordered series. He also renders a unique interpretation of the Aristotelian equation of wellbeing with living well as he predicates "life" and "good" in coordinate ordered series of entities in a hierarchy extending from the intelligible to the sensible world, demonstrating that the degree of "good" corresponds to the degree of "life." By so doing, he avoids a generic predication of "good" and thus obviates the harmful consequences that Aristotle detects in such predication.

Key-words: "well-being", "living well", generic predication of "good", focus meaning

PLOTIN ȘI ARISTOTEL DESPRE VIAȚA BUNĂ

Rezumat: Scopul acestui articol este de a oferi o analiză a modului în care Plotin critică argumentele lui Aristotel împotriva Ideii sau Formei platoniciene a Binelui, în prima carte a Eticii Nicomahice. Folosind termenii „viață” și „bine” în relație de predicăție cu entități aparținând unor serii co-ordonate în cadrul unei ierarhii care se întinde de la lumea inteligibilă la cea sensibilă, el interpretează într-un mod particular relația aristotelică dintre eudaimonia și viața bună, și demonstrează astfel că există un paralelism între gradualitatea „binelui” și cea a „vieții”. Astfel, el evită predicăția generică a „bine”-lui îndepărtând consecințele negative pe care Aristotel le asocia cu o astfel de predicăție.

Cuvinte-cheie: „ființa bună”, „viață bună”, predicăția generală a „binelui”.

MILITARU GABRIELA

LA SAGESSE D'ÊTRE, CHEZ SÉNÈQUE

Abstract: Seneca thought that wisdom could be attained by anybody who's engaged in a real "social life". Unfortunately, wisdom is not something that people are born with, it's something that people need to obtain through experience. Once the individual hedonist or cynic has been eliminated, every person can work to achieve wisdom. He also warns about not falling into the trap of abstraction that most schools infuse. Seneca advises people to examine their own lives in order to achieve wisdom.

Key-words: Seneca, wisdom, stoicism, freedom, yourself.

ÎNȚELEPCIUNEA DE A FI LA SENECA

Rezumat: Seneca a considerat că înțelepciunea poate fi atinsă de oricine se anagajează în "viața socială" reală. Din nefericire, înțelepciunea nu este ceva cu care omul se naște, ci este ceea ce el obține prin intermediul experienței. O dată ce tendințele hedoniste sau cinice au fost înlăturate, orice om poate atinge înțelepciunea. Seneca avertizează asupra pericolului de a cădea în capcana abstracțiilor care îl îndepărtează pe om de înțelepciune.

Cuvinte-cheie : Seneca, înțelepciune, stoicism, libertate, sine.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (22010)

ADRIANA NEACȘU

UN NEOPLATONISME CHRETIEN DANS LE XIIIE SIECLE: BONAVENTURE ET SES DISCIPLES

Abstract: Although in occidental scholastic the XIIIth century is characterized by the triumph of Aristotelian's philosophical vision, it also knew a return in the tradition of Neo-Platonism. This direction was given to it by Jean de Fidanza, nicknamed Bonaventure. The article introduces the principal ideas of the conception of Saint Bonaventure, which is an original synthesis of several conceptions of his precursors, where the central place is occupied by Augustine. The personality of Saint Bonaventure had a big influence on the theoretical orientation of the important representatives of Franciscan Order, who adopted some of his theses, being considered his disciples. Also, although they could not escape from philosophical terminology and from certain Aristotelian ideas, which were already entered in the conscience of epoch, accepted, sometimes, the Aristotelian theses, they demonstrate the same inclination towards Neo-Platonism as Bonaventure. Among these, the article puts in an obvious place Eustace d'Arras, Gauthier de Bruges, Mathieu d'Aquasparta, Roger Marston, Pierre de Jean Olivi.

Key-words : Bonaventure, Eustace d'Arras, Gauthier de Bruges, Mathieu d'Aquasparta, Roger Marston, Pierre de Jean Olivi.

UN NEOPLATONISM CREȘTIN ÎN SECOLUL AL XIII-LEA : BONAVENTURA ȘI DISCIPOLII SAI

Rezumat: Cu toate că, în scolastica occidentală, secolul al XIII-lea se caracterizează prin triumful aristotelismului, el a cunoscut și reîntoarcerea la tradiția neoplatonismului. Această direcție i-a fost imprimată de Jean de Fidanza, supranumit Bonaventura. Articolul prezintă marile direcții ale operei Sfântului Bonaventura, care este o sinteză originală a mai multor concepții ale

predecesorilor săi, în care locul central este ocupat de cea a lui Augustin. Personalitatea Sfântului Bonaventura a avut o mare influență asupra orientării teoretice a unor importanți reprezentanți ai Ordinului franciscan, care i-au adoptat mai multe teze, considerându-se discipolii săi. Totodată, deși nu se puteau sustrage terminologiei filosofice și anumitor idei de origine aristotelică, care intraseră deja în conștiința epocii, acceptând, uneori, teze aristoteliciene, ei manifestă, prioritar, aceeași înclinație către neoplatonism, ca și Bonaventura. Printre aceștia, autoarea pune în evidență pe Eustache d'Arras, Gauthier de Bruges, Matthieu d'Aquasparta, Roger Marston, Pierre de Jean Olivi.

Cuvinte-cheie : Bonaventura, Eustace d'Arras, Gauthier de Bruges, Mathieu d'Aquasparta, Roger Marston, Pierre de Jean Olivi

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

CRISTINEL TRANDAFIR

"NEW CRITICISM" AND THE CONDITIONS OF POSSIBILITY OF KNOWLEDGE AT F. NIETZSCHE

Abstract: In the pages of this article we will first seek to establish what Nietzsche means by general knowledge, then what sense it makes scientific knowledge in particular, because at the same time, with our success to reveal the true philosophical tradition in which we can join it, to identify which are specific conditions that make vision possible knowledge itself. We will not be able to reach these targets but in advance if we fail to identify and better understand the opposition to who Nietzsche will actually develop his own theories about knowledge: Plato and Evangelists

Key-words: philosophical knowledge, scientific knowledge, Platonic idealism, Kantian idealism, Christianity, Noumen, Phenomenon.

NOUL „CRITICISM” ȘI CONDIȚIILE DE POSIBILITATE ALE CUNOAȘTERII LA F. NIETZSCHE

Rezumat : În paginile acestui articol vom urmări mai întâi să stabilim ce înțelege Nietzsche prin cunoaștere în general, mai apoi ce sens dă el cunoașterii științifice în particular, pentru ca mai apoi, odată cu tentativa noastră de a dezvălui adevărata tradiție filosofică în care el se înscrie, să identificăm care sunt în viziunea sa condițiile specifice care fac cu putință cunoașterea înseși. Nu vom putea însă să atingem aceste obiective, dacă în prealabil nu vom reuși să identificăm și să înțelegem mai bine în opoziție cu cine își va dezvolta Nietzsche de fapt propriile sale teorii despre cunoaștere: Platon și evanghelistii.

Cuvinte-cheie : cunoaștere filosofică, cunoaștere științifică, idealism platonician, idealism kantian, creștinătate, noumen, fenomen.

JEAN-LOUIS VIEILLARD-BARON

LEVINAS ET BERGSON

Abstract: In this article the author analyses the unpublished praise which Levinas made for Bergson to see if Levinas has correctly understands the philosophy of Bergson and if he was influenced in his conception by Bergson. He concludes that Levinas did not insert the Bergson's manner into the own step to philosophize and that he remains closer to Heidegger by the affirmation of the irreducible and irrational character of existence. However Bergson is not foreign in the moral injunctions of Levinas. All at once, Levinas did not understand the deep sense of the Bergson's philosophy, which is to be an epistemological spiritualism, in other words a metaphysics which thinks about science, from her, even when it criticizes it.

Key-words: Levinas, Bergson, Heidegger, intuition, duration, nonexistence, metaphysics, time.

LEVINAS ȘI BERGSON

Rezumat: În acest articol autorul analizează textele laudative nepublicate pentru Bergson prin care Levinas urmărea să vadă dacă a înțeles corect filosofia lui Bergson și, dacă el a fost influențat în concepția sa de către Bergson. El concluzionează că Levinas nu a adoptat maniera bergsoniană în modul propriu de a face filosofie și că el rămâne mai aproape de Heidegger prin afirmarea caracterului ireductibil și irațional al existenței. Cu toate acestea Bergson nu este străin de Levinas în aserțiunile sale cu privire la morală. Până la urmă, Levinas nu au înțeles sensul profund al filosofiei lui Bergson, care este un spiritualism epistemologic, cu alte cuvinte o metafizică care gândește despre știință, din perspectiva ei, chiar și atunci când o critică.

Cuvinte-cheie: Levinas, Bergson, Heidegger, intuiție, durată, non existență, metafizică, timp.

FLORIN BĂLOI

INTENTIONALITY AS AN ACT OF REPRESENTATION AND AN IMMANENT OBJECT

Abstract: In the first part of this article I will analyze the prospect of Franz Brentano on intentionality. I will seek to identify specific features of what the philosopher called intentionality, in his fundamental Psychology from an empirical point of view. Of course, brentanian vision is full of controversy and incomplete in some aspects, yet I seek to draft my own point of view regarding the meaning of intentionality. In this regard I will critically reflect on different meanings proposed by various authors on this subject. In the second part of this short article, I propose a simple goal: a comparison between the brentanian perspective on intentionality and searlian perspective, as I insist on similarities without neglecting their

differences. I do this because I am convinced that the two conceptions are about the same coverage of mental states that are considered to be intentional. In addition, such proximity can demonstrate the timeliness issue proposed by Franz Brentano intentionality.

Key-words: Franz Brentano, intentionality, intentional object, intentional nonexistence John Searle.

INTENȚIONALITATEA CA ACT DE REPREZENTARE ȘI OBIECT IMANENT

Rezumat : În prima parte a acestui articol, voi analiza perspectiva lui Franz Brentano asupra intenționalității. Voi căuta să identific caracteristicile specifice a ceea ce filosoful a numit intenționalitate, în lucrarea sa fundamentală: „Psihologia din punct de vedere empiric”. Desigur, viziunea brentaniană este plină de controverse și incompletă în unele aspecte, dar voi căuta să elaboreze punctul meu de vedere cu privire la înțelesul intenționalității. În această privință, eu voi reflecta critic asupra sensurilor diferite propuse de diverși autori în privința acestui subiect. În a doua parte a acestui articol scurt, îmi propun un obiectiv simplu: o comparație între perspectiva brentaniană privind intenționalitatea și perspectiva searliană, insistând asupra asemănarilor, fără a neglija diferențele dintre ele. Fac acest lucru pentru că sunt convins că sunt două concepții care acoperă același domeniu al stărilor mentale ce sunt considerate a fi intenționale. În plus, o astfel de apropiere poate demonstra oportunitatea problemei intenționalității, propuse de Franz Brentano.

Cuvinte-cheie : Franz Brentano, intenționalitate, obiect imanent, Non existență intențională, John Searle

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2/2010)

SARI MAARIT FLORESCU

JEAN-PAUL SARTRE AND ETHICS OF THE IMPERFECT MAN

Abstract: The concept of liberty has been for Jean-Paul Sartre a key-issue in his philosophical and literary work. In his ontology, the liberty is defined as the fundamental being of the man. In the final pages of Being and Nothingness Sartre is questioning if an ethic is possible to be established, based on the concept of liberty as a fundamental value? In this paper we are analyzing this difficulty, along with some other subjects related to this issue: What are the relations between liberty and other values in Sartre’s works? Can we find in the ethics of Sartre any possible reconciliation between the subjective and the objective values? Our conclusion is that the sartrean ethics is one were the subjective values can be found in a dialectical movement with the objective values. There is a possible foundation for an ethics of liberty combined with generosity in a concrete and finite action. We conclude that the ethics of Sartre is one which corresponds to the modern societies with their plurality of values.

Key-words: Jean-Paul Sartre, liberty, ethics, values, ontology

JEAN-PAUL SARTRE ȘI O MORALĂ A OMULUI NEDESĂVÂRȘIT

Rezumat: Conceptul de libertate a fost pentru Jean-Paul Sartre un concept-cheie în lucrările sale filosofice și literare. În ontologia sa, libertatea este definită ca ființa esențială a omului. Sartre se întreabă, în ultimele pagini din *Ființa și neantul*, dacă se poate clădi o morală pe valoarea fundamentală a omului: libertatea. Analizăm această dificultate împreună cu alte teme conexe cu aceasta: Care sunt relațiile dintre libertate și celelalte valori în lucrările lui Sartre? Putem să găsim în morală lui Sartre o posibilă reconciliere între valorile subiective și cele obiective? Concluzia noastră este că morală sartreană este una în care valorile subiective pot fi găsite într-o mișcare dialectică cu cele obiective. Există astfel o posibilă temelie pentru o etică a libertății care este combinată cu generozitate într-o acțiune concretă și finită. Concluzionăm că morală lui Sartre este una care corespunde societăților pluraliste contemporane.

Cuvinte-cheie: Jean-Paul Sartre, libertate, etică, valori, ontologie.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

ADRIAN NIȚĂ

THE FORMAL INDIVIDUAL IN NOICA'S VIEW

Abstract: The paper analyses Noica's theory on the formal individual and proposes an interpretation of this theory. Given that the theory of formal individual relies on the specific understanding of the relationship between part and whole, so the part contains the whole, Noica sustains an „aristocratic logic”, i.e. a logic that gives a special meaning of the individual.

Key-words: romanian philosophy, Noica, individual, logic, Metaphysics

DESPRE INDIVIDUALUL FORMAL ÎN CONCEPȚIA LUI NOICA

Rezumat: Textul analizează teoria lui Noica cu privire la individualul formal și propune o interpretare a acestei teorii. În condițiile în care teoria individualului formal se bazează pe o înțelegere proprie a relației dintre parte și întreg, astfel încât partea să cuprindă întregul, Noica susține o „logică aristocratică”, adică o logică ce aduce o semnificație specială individualului.

Cuvinte-cheie : filosofie românească, Noica, individual, logică, metafizică.

GIOVANNI SEMERARO

LA "COSCIENZA" MODERNA E LA "CONSCIENTIZZAZIONE"
LATINO-AMERICANA

Résumé: L'histoire des luttes contre le colonialisme a porté en avant des nombreuses formes de résistance populaire et des différentes organisations politiques latino-américaines. Ces luttes ont déterminé pas seulement la conquête de droits et de la défense des propres valeurs, mais aussi l'élaboration d'une philosophie qui révèle une conception propre du monde. À l'intérieur de ce processus devient de plus en plus claire la conscience que pour atteindre une vraie émancipation et une indépendance, est nécessaire de casser le cercle de la domination et créer une alternative au modèle dominant de société. Dans cet article, l'auteur fait l'analyse du concept de „conscientisation”, élaboré en Amérique Latine, par opposition à celui de „conscience”, appartenant à la tradition européenne philosophique. La reconstruction de sa signification révèle le degré d'autonomie intellectuelle et culturelle des mouvements sociaux latino-américains qui, avec la création d'un propre langage, signale la gestation d'une société qui rompt des dualismes, des systèmes autoritaires, des divisions sociales et se propose de surpasser une « civilisation» qui ne garantit pas plus la vie des gens et de la planète.

Mots-clé: philosophie, conscience, conscientisation, tradition occidentale, colonialisme, indépendance, équité sociale, Amérique Latine.

„CONȘTIINȚA” MODERNĂ ȘI „CONȘTIENTIZAREA” LATINO-AMERICANĂ

Rezumat: Istoria a luptelor împotriva colonialismului a dat naștere la numeroase forme de rezistență populară și la diverse organizații politice în America Latină. Aceste luptele au determinat nu numai cucerirea drepturilor și apărarea valorilor proprii, dar a condus, de asemenea, la elaborarea unei filosofii care relevă o concepție proprie despre lume. În interiorul acestui proces devine tot mai clară conștiința faptului că pentru a realiza o adevărată emancipare și o independență este necesară desfacerea cercului de dominație și crearea unei alternative la modelul dominant al societății. În acest articol, autorul analizează conceptul de "conștientizare", dezvoltat în America Latină, în opoziție cu cel de "conștiință", aparținând tradiției filosofice europene. Reconstrucția semnificației sale relevă un grad de autonomie intelectuală și culturală specifică mișcărilor sociale din America Latină, vizibilă prin crearea unui limbaj propriu, semn al apariției unei societăți care sparge dualismele, sistemele autoritare, diviziunile sociale și propune să depășească o "civilizație", care nu mai poate garanta viața oamenilor și a planetei.

Cuvinte-cheie: filosofie, conștiință, conștientizare, tradiție occidentală, colonialism, independență, echitate socială, America Latină.

BRUCE A. LITTLE

CREATION AND CREATIVE STEWARDSHIP RESPONSIBILITY

Résumé: La gestion de l'environnement doit éviter l'approche unidimensionnelle qui voit la technologie améliorée et les accords internationaux comme tout ce qui est nécessaire, c'est-à-dire les solutions dépourvues de n'importe quels principes directifs transcendants. Une grande partie de la dégradation de notre environnement est venue à cause des gens qui agissent dans l'intérêt personnel et ignorent leur responsabilité pas seulement l'un à l'autre, mais finalement à Dieu. La thèse de l'auteur est que le concept de création dans le sens chrétien apporte la raison bonne et suffisante pour la gestion de l'environnement. Car la gestion chrétienne de l'environnement commence par la notion de responsabilité personnelle à Dieu pour le travail social et pour Sa création. Elle commence par l'idée que les hommes sont des stewards de la création de Dieu selon l'autorité de Dieu et sont à ce titre responsables à Dieu de comment la création est utilisée.

Mots-clé: philosophie, théologie, création, Dieu, environnement, responsabilité

CREAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN RESPONSABILITATEA ADMINISTRATIVĂ

Rezumat: În rezolvarea problemelor sale, gestionarea mediului înconjurător ar trebui să evite abordările unidimensionale care văd în tehnologia de ultimă generație și în acordurile internaționale, singurele soluții în acest sens, și acesta independent de orice directive transcendente. O mare parte din degradarea mediului nostru este urmarea faptului că oamenii acționează în interesul personal și ignoră nu doar responsabilitatea unuia pentru celalalt, dar în cele din urmă și pe cea față de Dumnezeu. Teza autorului este că noțiunea de creație creștină aduce motive temeinice și suficiente pentru fundamentarea unui management al mediului înconjurător. Pentru creștin, gestionarea mediului înconjurător începe cu noțiunea de responsabilitate personală a lui Dumnezeu față de munca socială și pentru creația Sa. Se începe cu ideea că oamenii sunt administratori ai creației lui Dumnezeu, conform autorității lui Dumnezeu și, ca atare, sunt responsabili în fața lui Dumnezeu pentru modul în care o folosesc.

Cuvinte-cheie : filosofie, teologie, creație, Dumnezeu, mediu, responsabilitate.

ADRIAN BOLDIȘOR

THE SACRED FROM RUDOLF OTTO TO MIRCEA ELIADE

Abstract: Between Mircea Eliade and Rudolf Otto many connections can be made concerning the idea of sacred. Even though, the scientist of Romanian origin perceives the sacred reality differently from the German theologian. If the latter puts an emphasis on the irrational side of

the divine, the former argues that the sacred has to be perceived twofold: as irrational and rational in the same time, the concept of *coincidentia oppositorum* best embodying the sacred reality. The sacred's materializations are the hierophanies, the history of religion being nothing else than a sum of hierophanies. Finally, for Eliade, the sacred is connected to the life of *homo religiosus*.

Key-words: Rudolf Otto, Mircea Eliade, the sacred, the profane, *homo religiosus*.

SACRUL DE LA RUDOLF OTTO LA MIRCEA ELIADE

Rezumat : Între M.Eliade și R. Otto pot fi făcute multe conexiuni cu privire la ideea de sacru. Cu toate acestea, istoricul religiilor de origine română percepe realitatea sacrului diferit față de teologul german. În timp ce ultimul pune baza pe partea irațională a divinului, primul argumentează că sacrul trebuie să fie perceput ca irațional și ca rațional în același timp, conceptul de *coincidentia oppositorum* exprimând cel mai bine realitatea sacră. Materializarea sacrului se face prin hierofanii, istoria religiilor fiind nimic altceva decât o sumă de hierofanii. În final, pentru Eliade, sacrul este legat de viața lui *homo religiosus*.

Cuvinte-cheie : Rudolf Otto, Mircea Eliade, sacru, profan *homo religiosus*.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

ANTONIO SANDU

A CONSTRUCTIONIST OVERVIEW ON TRUTH IN SCIENCES

Abstract: Transmodern paradigm is founded on worlds (especially cultural worlds) unification. Transmodern's Paradigm implicit assumption is that despite the appearance of a world split in levels of existence we can identify a fundamental unity repeated as a fractal on all this levels of the real. In this paper we will take in consideration some axiomatic frameworks which mark the scientific truth and that is a structure of hierarchy of scientific truth the purposes of setting up and validating current scientific theories: scientific approach aims to find the true; scientific truth has it's own referential in objective reality; instrumental dimension of scientific truth is rationality or logic applied to the experiment results or observation of the phenomena; scientific approach has an explanatory dimension, a comprehensive and predictive one; scientific approach using an analytical or synthetic form of speech, generated a priori or a posteriori truths; scientific knowledge fits into a paradigm; it's apparent truth comes from it's logical consistency understood as giving the same of terms and using the same methodological rules.

Key-words: New epistemology, reality, social construction of reality, scientific truth.

O VIZIUNE CONSTRUCȚIONISTĂ ASUPRA ADEVĂRULUI ÎN ȘTIINȚĂ

Rezumat: Paradigma transmodernă este fondată pe unificarea lumilor în special a celor culturale. În ciuda presupunerii implicite prezente în paradigma transmodernă conform căreia lumea se prezintă ca o multitudine de niveluri ale existenței putem identifica o unitate fundamentală repetată fractalic pe fiecare dintre nivelurile realului. În acest articol vom lua în considerare unele cadre axiomatice care își pun amprenta asupra adevărului științific care creează o structură ierarhică a adevărului științific în scopul constituirii și validării teoriilor științifice actuale: cercetarea științifică își propune găsirea adevărului; adevărul științific își are propriul referențial în realitatea obiectivă; dimensiunea instrumentală a adevărului științific îl constituie raționalitate și analiza logică aplicată rezultatelor experimentului sau de observare a fenomenelor; abordarea științifică are o dimensiune experimentală și observației asupra fenomenelor din natură; cercetarea științifică permite existența unor dimensiuni explicative comprehensive și predictive prin utilizarea unui limbaj specific atât analitic cât și sintetic generând adevăr atât apriori cât și aposteriori; permitând încadrarea adevărului obținut într-o paradigmă a cunoașterii care validează presupusul adevăr prin consistență logică și metodologică și coerenta utilizare a sensului termenilor.

Cuvinte-cheie: noua epistemologie, realitate, construcția socială a realității, adevăr științific.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

ȘTEFAN VIOREL GHENEA

MICHAEL DUMMETT AND THE ANTI-REALIST CHALLENGE

Abstract: According to Michael Dummett the division between Realists and Anti-realists occurs inside the theory of meaning. According to Realists the meaning of a sentence depends on the correspondence to a state of affairs in the world, which might transcend our ability to detect it. According to the Anti-realists the meaning is given by the reference of a recognizable situation that warrants its use. Dummett criticize Realism from a semantic perspective based on the difference he traces between two kinds of statements: effective decidable statements and undecidable statements. I will analyze his arguments from a critical perspective but I will also emphasize the importance of Dummett's ideas for the contemporary debate of realism.

Key-words: realism, anti-realism, disputed class, undecidable statements, M. Dummett

MICHAEL DUMMETT ȘI PROVOCAREA ANTI-REALISTĂ

Rezumat: Distincția tradițională între realism și opuzii săi a suferit o serie de modificări în filosofia contemporană, în special sub influența lui Michael Dummett (care este, de altfel, creatorul termenului de anti-realism), disputa purtându-se sub semnul a două teorii opuse asupra semnificației. Astfel, realiștii tratează semnificația propozițiilor în termeni de condiții de

adevăr (o propoziție e adevărată dacă situația din realitate o confirmă), pe când anti-realiștii sunt interesați de circumstanțele în care noi avem justificarea de a aserta acele propoziții. Disputa dintre realism și antirealism se duce, astfel, mai degrabă pe terenul epistemologiei și filosofiei limbajului decât pe cel al ontologiei. Reacția realiștilor a fost aceea de a separa doctrina de bază a realismului (realismul metafizic) de aspectele epistemologice și semantice amintite. M. Devitt, unul dintre cei mai importanți filosofi realiști ai ultimelor decenii, consideră că, realismul cu privire la lumea exterioară sau realismul metafizic nu este vulnerabil la critici din perspectiva semantică sau epistemologică.

Cuvinte-cheie: realism, anti-realism, clasa disputată, enunțuri indecidabile, M. Dummett.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

VLAD VASILE ANDREICA

GRAHAM OPPY'S CRITIQUE IN WHAT CONCERNS THE ONTOLOGICAL ARGUMENTS AND THE OVERFULFILMENT OF IT FROM THE PERSPECTIVE OF NEOCLASSICAL THEISM

Abstract: Graham Oppy's critique in what concerns the ontological arguments and the overfulfilment of it from the perspective of neoclassical theism. Graham Oppy tries to show that the ontological arguments fail in bringing on sufficient or clear proofs which could make an agnostic to quit agnosticism. Objections doubt that there may be a correspondence between logical and linguistic modalities (de dicto modalities) and the ontological or real modalities (de re modalities). More than that it is claimed that the "necessary ontological modality" does not make sense. In order to overcome these objections neoclassical theism proposed the temporal method, by means of which the "possible" is defined in terms of the future. Daniel Dombrowski defends the thesis according to which God's existence is both logically necessary and ontologically necessary. The abstract concrete contrast is being put in relation with the existence actuality contrast. From the neoclassical theism's perspective, the existence of God and the fact that He exists is an abstract constant, but the actuality of God, or how God exists is contingent and changes regarding specific details from time to time.

Key-words: Graham Oppy, neoclassical theism, God, ontological argument, necessary existence, actuality.

CRITICA LUI GRAHAM OPPY LA ADRESA ARGUMENTELOR ONTOLOGICE SI DEPĂȘIREA ACESTEIA DIN PERSPECTIVA TEISMULUI NEOCLASIC

Rezumat: Graham Oppy încearcă să arate că argumentele ontologice care au fost expuse de-a lungul istoriei filosofiei nu reușesc să aducă dovezi suficiente sau clare care să facă un agnostic să renunțe la agnosticism, poziție în care cineva nici nu afirmă existența, dar nici non-existența unei ființe necesare, pe care argumentele ontologice încearcă să o demonstreze. Obiecția

generală prezentată de Graham Oppy exprimă de fapt dilema în care se află apărătorii argumentului ontologic: ori argumentul este invalid, ori dacă este valid depinde de o premisă care poate fi cu ușurință respinsă. Oppy susține că „modalitatea ontologică necesară” nu are sens. Daniel Dombrowski propune pentru soluționarea acestor obiecții modalitatea temporală propusă de teismul neoclasic, unde „posibilul” este definit în termenii viitorului. Dombrowski apără teza că existența lui Dumnezeu este logic necesară și ontologic necesară.

Argumentul ontologic trebuie privit ca o încercare de a exprima existența lui Dumnezeu ca o necesitate necondițională de re. Nu există nici un viitor și nici o stare de lucruri viitoare care să excludă existența divină – iar aceasta există indiferent de condiții. Toate cele patru tipuri de necesitate sunt definite în termeni de posibilitate, posibilitatea este definită cu privire la viitor; iar modalitatea de dicto este definită prin modalitatea de re și nu invers cum a considerat Oppy împreună cu mulți alți filosofi.

Distincția dintre abstract și concret este echivalentă la Hartshorne cu distincția dintre existență și actualitate, iar actualitatea poate fi considerată în această concepție generală conceptul de bază. Existența este constantă abstractă iar actualitatea este variabilă concretă. Existența are nevoie de una sau alta din manifestările actuale. Faptul că „eu exist” implică faptul că „eu exist într-o anumită stare concretă sau alta”.

Cuvinte-cheie: Graham Oppy, teism neoclasic, Dumnezeu, argumentul ontologic, existență necesară, actualitate.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2010)

CĂTĂLIN STĂNCIULESCU

MODELING INTERPRETATIVE RELEVANCE USING ARGUMENTATIVE SCHEMES

Abstract: This article offers a means of evaluating relevance based on a strategy of reconstructing naturally occurring arguments that uses: (i) a holist model of argument reconstruction and interpretation by ascribing sentential attitudes and practical inferences to a rational agent using a kind of abductive reasoning; (ii) a model of evaluation based on defeasible and presumptive argumentation schemes; and (iii) a pragmatist model of agent rationality, based on a linguistified notion of intentionality.

Key words: relevance, holism, principle of charity, practical reasoning, abductive reasoning.

MODELAREA RELEVANȚEI INTERPRETATIVE FOLOSIND SCHEME ARGUMENTATIVE

Rezumat: Articolul oferă o modalitate de evaluare a relevanței bazată pe o strategie de reconstrucție a argumentelor naturale care folosește: (i) un model holist de reconstrucție argumentativă și interpretare prin atribuirea de atitudini propoziționale și inferențe practice unui agent rațional folosind un tip de raționare abductivă; (ii) un model de evaluare bazat pe

scheme de argumentare anulabile și presumptive; (iii) un model pragmatist de raționalitate a agentului bazat pe o noțiune lingvisticizată de intenționalitate.

Cuvinte-cheie: relevanță, holism, principiul carității, raționare practică, raționare abductivă.

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA – SERIA FILOSOFIE, nr. 26 (2/2010)

ANA BAZAC

TWO PAGES FROM THE CULTURE OF THE DOUBLE SPEECH
AND OF TACIT SUPPOSITIONS

Abstract: The power relations – at the time of Erasmus and Mandeville, and also in present – make the critique of the status quo to be very difficult. An answer to this situation was and is the complex of the double speech and tacit political suppositions. The paper suggests some similarities between the texts of the above-mentioned thinkers and, on the other hand, the present mainstream political jargon, by emphasising rather the differences: it is noteworthy that Mandeville and Erasmus had a strong, while indirect through their humoristic use of the double speech, critique of the state of things described by them. The conclusions developed here concern the tacit suppositions in the political discourse and how the two items are perennial within the modern culture.

Key-words: double speech, Erasmus, Mandeville, present political discourse, tacit suppositions.

DOUA PAGINI DIN CULTURA DUBLULUI DISCURS SI A SUPOZITIILOR TACITE

Rezumat : Relațiile de putere, în timpul lui Erasmus și Mandeville dar și astăzi, determină ca atitudinea de critică față de *statu quo* să fie foarte dificilă. Un răspuns la această situație a fost și este complexul dublului discurs și al supozițiilor politice tacite. Lucrarea sugerează unele asemănări dintre textele gânditorilor menționați mai sus și, pe de altă parte, jargonul politic mainstream de astăzi, evidențiind însă mai degrabă diferențele: să nu ignorăm că Erasmus și Mandeville au realizat, cu toată forma indirectă a folosirii umoristice a dublului discurs, o critică puternică a stărilor de lucruri descrise de ei. Concluziile relevate aici au în vedere supozițiile tacite în discursul politic și caracterul fundamental al acestora în cultura modernă.

Cuvinte-cheie: discurs dublu, Erasmus, Mandeville, discursul politic present, supoziții tacite.

ANTON ADĂMUȚ

QUIDDITY - OR ON THE ELIMINATION OF MEANINGS
(THE CASE OF CAMIL PETRESCU)

Abstract: Camil Petrescu is a thinker connected to the Europe of his time. His way of reasoning is extremely interesting. He says that to think concretely does not mean to unify or to classify, but to determine, and to determine means to individualize, to think something properly and to incorporate what you thought. Therefore, to think concretely does not mean to find new and possible meanings, on the contrary, it means to cancel everything that is possible meaning so that the real meaning remains. To correctly think means to think less about something, not to think more, but to think less means to think exactly what it is needed. Hence Camil Petrescu's commandment: to concretely think does not mean anything else but to eliminate the extra meanings so that only the real meaning remains. This means "to intuit" and "to describe", i.e. exactly the essential coordinates of the philosophical thinking of the XX century.

Keywords: Camil Petrescu, substantialism, quiddity, method, phenomenology, method, system.

QUIDDITATEA – SAU DESPRE ELIMINAREA ÎNȚELESURILOR
(CAZUL CAMIL PETRESCU)

Rezumat: Camil Petrescu a fost un gânditor în legătură cu europa vremii lui. Felul lui de a gândi este extrem de actual și de interesant. După el, concretul este dat într-o intuiție esențială și este însoțit de gândirea concretă. În gândirea concretă nu unific, nu clasific, nu analizez, doar determin. Prin determinare se înțelege individualizarea unui ciclu și gândirea lui într-un mod adecvat subiectului pentru a-l putea integra într-o altă individualitate ciclică. Pentru Camil Petrescu a gândi concret înseamnă a rămâne în posesia înțelesului real după ce am redus toate înțelesurile posibile: a gândi just e a gândi mai puțin despre un lucru nu a gândi mai mult, a gândi concret este a elimina înțelesuri. Gândirea, ca rațiune, ne conduce la concret, la structura lui de unicitate. Dar această structură cu caracter de unicitate se află într-o anumită ierarhie. Aceste idei le regăsec, din fericire, la Camil Petrescu și despre ele vorbesc în textul care urmează.

Cuvinte-cheie: Camil Petrescu, substanțialism, quidditate, metodă, fenomenologie, sistem.

VLAD-IONUȚ TĂTARU

TWO ARGUMENTS THAT SUSTAIN THE UNITY OF THEMATIC DESCRIPTIVE TEXT

Abstract: This article aims at demonstrating the thesis that states that the a priori formal unity of any descriptive, thematic text, by means of two argumentative examples, which are also intended to convey a particular meaning to each specific modality of rejecting the opposing thesis as well. Both undertake the task of dismantling ‘applied’ to four assumptions consubstantial to the thesis of diversity and describe noetic phenomena characteristic to an autonomous unification as compared to the variation of content possible in this kind of text. The first example is indicative of the logical phenomenon called metaphorically “conceptual ubiquity” whereas the second relates to the textual-referential coagulation around the reality the thematic concept refers to. The unity thus obtained gives a cohesive weight to a description designed for a privileged epistemological destiny which makes the investigating spirit turn back to the “thing” itself.

Key-words: argument; thematic text, descriptive; unity; diversity; reality.

**DOUĂ ARGUMENTE CARE SUSȚIN UNITATEA TEXTULUI TEMATIC
DESCRIPTIV**

Rezumat : Scopul acestui articol este demonstrarea tezei care afirmă unitatea formală a priori a oricărui text tematic descriptiv, utilizând două exemple argumentative care sunt în plus menite să confere un sens particular și fiecărei modalități specifice de respingere a tezei contrare. Ambele își asumă sarcina demontării „aplicate” a patru asumții consubstanțiale tezei diversității și descriu fenomene noetice caracteristice unei unificări autonome în raport cu variația de conținut posibilă într-un asemenea text. Primul exemplu indică fenomenul logic numit metaforic „ubicuitate conceptuală”, iar cel de-al doilea vizează coagularea textual-referențială în jurul realității desemnate de conceptul tematic. Unitatea astfel obținută dă greutate coezivă unei descriții hărăzite unui destin epistemologic privilegiat care întoarce spiritul investigator „la lucrul însuși”.

Cuvinte cheie: argument; text tematic descriptiv; unitate; diversitate; realitate.